

ת"פ 62664/07/14 - מדינת ישראל נגד אריאל אסולין

בית משפט השלום באשדוד

15 יוני 2016

ת"פ 62664-07-14 מדינת ישראל נ' אסולין

לפני כבוד השופטת עדי אייזנר
המאשימה מדינת ישראל

נגד הנאשם אריאל אסולין

נוכחים:

ב"כ המאשימה - עו"ד ליטל לוזון

הנאשם וב"כ - עו"ד לימור אזולאי אריה

[פרוטוקול הושמט]

פסק דין

כתב האישום והסדר טיעון

1. במסגרת הסדר טיעון שהושג בין הצדדים, הודה הנאשם בכתב האישום המתוקן, המייחס לו עבירה של העסקת תושב זר שלא כדין, בניגוד להוראות סעיף 12א(ב) לחוק הכניסה לישראל תשי"ב-1952.

על פי עובדות כתב האישום המתוקן, בתאריך 22.4.14 בשעה 11:00 או סמוך לכך, בחנות ירקות ברח' דב גור 1 באשדוד, העסיק הנאשם קטין, שהינו תושב זר, אשר אינו רשאי לעבוד בישראל, וזאת שלא כדין, ומבלי שיש בידו היתר או רישיון לשהות בישראל. על פי כתב האישום, ההעסקה נמשכה שבועיים לפני המועד הנ"ל.

2. ביום 4.11.15, בדיון שהתקיים בפני כב' השופט עמית כהן, הגיעו הצדדים להסדר טיעון, לפיו כתב האישום יתוקן, והנאשם יודה בו.

במסגרת הדיון הנ"ל, עתרה ב"כ המאשימה להרשעת הנאשם, וכן לשליחתו לקבלת תסקיר מאת שירות מבחן. עוד הודיעה, כי עמדת המאשימה הינה מאסר אשר ירוצה בעבודות שירות, מאסר הצופה פני עתיד וקנס, תוך שביחס להיקף רכיבי עונש, ביקשה לטעון לאחר קבלת תסקיר שירות המבחן.

עמוד 1

מנגד, ביקשה ב"כ הנאשם להימנע מהרשעת הנאשם עד לקבלת התסקיר בעניינו.

בית המשפט נעתר לבקשת ב"כ הנאשם, והורה על קבלת תסקיר שירות מבחן בעניינו של הנאשם, טרם הרשעתו.

3. ביום 16.5.16 התקבל תסקיר שירות מבחן בעניינו של הנאשם, ובדיון שהתקיים ביום 18.5.16 טענו הצדדים לעניין שאלת ההרשעה, ולעונש.

טיעוני המאשימה

4. ב"כ המאשימה עתרה להרשיע את הנאשם, ולגזור עליו עונש מאסר בן מספר חודשים, אשר ירוצה בדרך של עבודות שירות, מאסר הצופה פני עתיד וקנס משמעותי. ב"כ המאשימה ציינה את חומרת העבירה, על רקע האיום הביטחוני עימו מתמודדת מדינת ישראל, וכן ציינה כי מדובר בהעסקה שנמשכה כשבועיים. משכך, הפגיעה בערך המוגן מצויה ברף הגבוה. לשיטתה, מתחם הענישה בעבירות מן הסוג בהן הודה הנאשם נע בין מאסר קצר, אשר יכול וירוצה בדרך של עבודות שירות, ועד 12 חודשי מאסר בפועל, וכן מאסר על תנאי, קנס והתחייבות.

עוד ציינה ב"כ המאשימה, כי בכל הנוגע לשאלת ההרשעה, לא עלה בידי הנאשם להצביע על נזק קונקרטי שיגרם לו כתוצאה מן ההרשעה, ועל כן אין מקום להימנע מן ההרשעה, בהתאם להלכה שנקבעה בע"פ 2083/96 **תמר כתב נ' מ"י** (פסק דין מיום 21.8.1997) (להלן: "**הלכת כתב**").

לטיעוניה, צירפה ב"כ המאשימה פסיקה עניפה, הן לעניין ההרשעה והן לעניין העונש ההולם, אליה אתייחס בהמשך.

טיעוני ההגנה

5. ב"כ הנאשם ביקשה להימנע מהרשעתו של הנאשם, לאמץ את המלצת שירות המבחן ולהשית על הנאשם של"צ בהיקף של 140 שעות והתחייבות. זאת, בהתחשב בעובדה כי מדובר בנאשם צעיר, נעדר כל עבר פלילי, שזוהי לו הסתבכותו הראשונה והיחידה בפלילים, אזרח נורמטיבי ושומר חוק, המבקש לשקם את חייו, מבלי שהרשעה בדין תעמוד לו לרועץ.

ב"כ הנאשם ציינה את נסיבות ביצוע העבירה ע"י הנאשם, תוך שצוין כי מדובר בעבירה שנעברה לפני כשנתיים, בעת שהנאשם קיבל מאביו את האפשרות לנהל את העסק המשפחתי. מאז לא נעברה כל עבירה אחרת על ידי הנאשם. מדובר בהעסקה אקראית, ומבלי להקל בה ראש, מדובר בפרק זמן קצר, מה גם שבסופו של יום, לא נגרם נזק.

כיום, לומד הנאשם בישיבה בצפת, משלב לימודי פסיכולוגיה באוניברסיטה הפתוחה, ועתיד לשלב אף לימודי הוראה. לאחרונה שב להתגורר בבית, על מנת לסייע למשפחה בהתמודדות עם מחלת הסרטן, בה לקתה האם.

עוד טענה ב"כ הנאשם, כי העובדה שהעבירה נעברה בעת שהנאשם היה כבן 23, מכניסה אותו לקבוצת ה"בגירים - קטינים", כפי שהוכרה בפסיקת בית המשפט העליון, ויש ליתן לכך משקל, בעת דיון בשאלת הרשעת נאשם וגזירת עונשו. שכן, הפסיקה הכירה בכך, שגיל 18, למעשה, אינו מהווה נקודת מפנה ממשית מקטנות לבגרות, מה גם, שבהיות הנאשם בבחינת "בגיר - קטין", אין באפשרותו להוכיח את הנזק הקונקרטי, כנדרש על פי הלכת כתב, נוכח גילו הצעיר, תוך שהרשעתו בדין, כשלעצמה, הינה בעלת השפעה רחבת היקף על חיי הנאשם, ובין היתר, בתחום התעסוקה.

ב"כ הנאשם טענה, כי ענייננו של הנאשם עומד בקריטריונים שנקבעו בהלכת כתב, ועל כן יש להימנע מהרשעתו בדין, ולאמץ את עקרון הענישה האינדיבידואלית, בשים לב לנסיבות המקלות בהן בוצעה העבירה.

תסקיר שירות המבחן

6. מתסקיר שירות המבחן עולה, כי מדובר בנאשם צעיר, נעדר כל עבר פלילי, בן למשפחה בת 7 נפשות, אשר הוא ובני משפחתו, מנהלים אורח חיים נורמטיבי, בכלל תחומי החיים: התעסוקה, השירות הצבאי, לימודים אקדמיים ושמירה על כללי החברה. כיום, השתלב הנאשם בלימודים אקדמיים בתחום הפסיכולוגיה, תוך שהוא מביע עניין לשלב בעתיד גם לימודי חינוך והוראה.

עוד עולה מן התסקיר, כי הנאשם לקח אחריות על מעשיו, הביע חרטה כנה, ונראה כי ביצוע העבירה נשוא כתב האישום, אינו מאפיין את אורחות חייו, אלא מהווה חריג, הכרוך בחוסר בקיאות, והתנהלות בלתי שקולה. מאז האירוע נשוא כתב האישום, לא נפתחו כנגד הנאשם תיקים נוספים, ולא תלויים כנגדו תיקים.

שירות המבחן התרשם, כי עונש ההולם את נסיבותיו של הנאשם הינו של"צ, בהיותו עונש חינוכי, אשר יהא בו כדי להקטין את הסיכון להישנות ביצוע עבירות, וזאת באמצעות תרומה לחברה ופיצוי על הנזק והפגיעה שהסב במעשיו.

בסופו של יום, המליץ שירות המבחן להימנע מהרשעת הנאשם, זאת, בין היתר, לאור התרשמותו כי הרשעתו בדין של הנאשם, עלולה לפגוע בעתידו המקצועי ובאפשרויות העסקתו. עוד המליץ שירות המבחן, על הטלת של"צ בהיקף של 140 שעות, אולם טרם גובשה תכנית מתאימה.

דין והכרעה

שאלת ההרשעה

7. הלכה היא, כי הימנעות מהרשעתו של נאשם בדין, הינה חריג לכלל לפיו, מקום שבו נקבע כי הנאשם ביצע עבירה, יש להרשיעו בביצועה.

במסגרת פסק דין **כתב** הנ"ל, היתווה בית המשפט העליון את הכללים לדיון בשאלת אי הרשעת נאשם, ופסיקה עניפה, מאוחרת לפסק דין **כתב**, שבה על האמור בו, אימצה את ההלכה ויישמה את הקריטריונים שנקבעו בו, כך שמקום בו עומד הנאשם בהם, ניתן לשקול בחיוב אי הרשעתו בדין, חרף הקביעה כי ביצע את המעשה נשוא כתב האישום.

נקבע שם, כי הימנעות מהרשעתו של נאשם תיתכן, מקום שבו מתקיימים שני תנאים מצטברים: הראשון - סוג העבירה מאפשר, בנסיבות העניין, לוותר על הרשעה, והשני - הרשעת הנאשם עשויה לפגוע פגיעה חמורה בשיקומו, באופן שיווצר פער בלתי נסבל, בין עוצמת הפגיעה הצפויה לנאשם האינדיבידואלי, לבין התועלת שתצמח מן ההרשעה, נוכח קיומו של האינטרס המוגן, הציבורי - חברתי, על ידי העבירה שנעברה (ראה גם: ע"פ 9893/06, **לאופר נ' מ"י** (פסק דין מיום 31.12.07), ע"פ 2669/00 **מ"י נ' פלוני** (פסק דין מיום 17.8.00), רע"פ 54/15 **פלוני נ' מ"י** (פסק דין מיום 26.1.15)).

8. מן הכלל אל הפרט.

אשר לתנאי הראשון, נסיבות ביצוע העבירה - מבלי להקל ראש בחומרת העבירה, נראה כי נסיבות העניין שבהן נעברה העבירה על ידי הנאשם שבפני, מאפשרות לשקול בחיוב אי הרשעתו. הנאשם ביצע את העבירה בעודו עובד בעסק משפחתי, לאחר שקיבל לידי את העסק מאביו, לפרק זמן מסוים. הנאשם אינו עובד עוד בעסק המדובר. מדובר באירוע חד פעמי, שנמשך פרק זמן קצר (כשבועיים), במהלכו לא נגרם כל נזק. כמו כן, עסקינן בהעסקת שב"ח אחד, תוך שבניגוד לטיבן וטבען של עבירות מן הסוג הזה, לא לוותה עבירת ההעסקה בכל עבירה נוספת, ולמעשה היתה זו העסקה מזדמנת.

בפרק הזמן שחלף מביצוע העבירה, מאז שנת 2014, לא נרשם בעניינו של הנאשם כל אירוע מול רשויות החוק והאכיפה, ואין תיקים תלויים ועומדים כנגדו.

עולה אם כן, כי בעניינו של הנאשם, נעברה העבירה בנסיבות שאינן מצויות ברף החמור.

אשר לתנאי השני, עוצמת פגיעת ההרשעה בנאשם - מטיעוני ב"כ הנאשם ומעיון בתסקיר שירות המבחן, יש להסיק, כי הרשעתו של הנאשם בדין, תביא לפגיעה בלתי מידתית בשיקומו של הנאשם. הנאשם הינו סטודנט לפסיכולוגיה, המתעתד לשלב אף לימודי הוראה.

אמנם, אין להקל ראש כלל וכלל בערך המוגן, שנפגע כתוצאה מביצוע העבירה על ידי הנאשם, שהרי מדובר בהגנה על שלום הציבור ובטחונו, תוך שהמצב הביטחוני המורכב בו מצויה מדינת ישראל בשנים האחרונות

בכלל, ובחודשים האחרונים בפרט, ודאי מחדד את הדברים.

עם זאת, כאשר עסקין בנאשם צעיר, אשר עתידו המקצועי טרם התגבש, בשים לב לבחירת הנאשם ללמוד פסיכולוגיה בשילוב עם הוראה, מושכלות יסוד הן, כי הרשעתו בדין תגרום נזק ממשי וחמור לעתידו. הרשעה שכזו, תסכל את יכולתו של הנאשם להשתלב במערך התעסוקה כפסיכולוג ו/או כאיש חינוך בעתיד. פגיעה שכזו, בשים לב לעברו הנקי של הנאשם, עתידו הפרוש לפניו, הנורמטיביות המאפיינת את כל מהלך חייו, ואף מאז ביצוע העבירה ועד עתה, נטילת האחריות המלאה על ידו, ההודאה טרם ניהול ההליך, חרטתו המלאה והכנה, משכה הקצר של העבירה וחריגותה בנוף חייו של הנאשם, וכן הסיכוי הקלוש להישנות העבירה כמתואר בתסקיר שירות המבחן, הינה בלתי מידתית, אף אם על כף המאזניים מנגד, מונח אינטרס ההגנה על שלום הציבור ובטחונו. זה המקום לציין, כי התרשמתי מדברי הנאשם, והדברים עולים אף מתסקיר שירות המבחן, כי עצם קיומו של ההליך הפלילי בעניינו של הנאשם, יצר הרתעה ממשית ומשמעותית אצל הנאשם.

גם אם כל אחד מנתוני הנאשם, כשלעצמו, אינו מהווה שיקול, להימנע מהרשעתו, הרי שמשקלם המצטבר, כפי שפורטו בהרחבה לעיל, ודאי מוביל למסקנה, כי זהו המקרה בו יש לפנות אל החריג, ולהימנע מהרשעת הנאשם.

9. לטענת ב"כ המאשימה לפיה, לא עלה בידי הנאשם להצביע על נזק קונקרטי, שיגרם כתוצאה מהרשעתו בדין. סבורתני, כי כאשר מדובר, כאמור, בנאשם צעיר, אשר מצוי בשלב הלימודים האקדמיים (בפני שירות המבחן הוצגו מסמכים המעידים על לימודי הנאשם) אך טבעי הדבר, כי בשלב זה, בו מצוי הנאשם בחייו, לא יעלה בידיו להציג ראיה חדה יותר לענין הנזק התעסוקתי שעלול להיגרם לו, מעבר לנטען על ידי באת כוחו, והעולה מן התסקיר. מכל מקום, ניתן ללמוד על שאיפותיו של הנאשם, לחיים נורמטיביים והשתלבות במסגרת תעסוקתית - מקצועית, מכך שהחל בהכשרה אקדמית מתאימה, המלמדת ללא ספק, על שאיפה לחיים נורמטיביים (השוו: עפ"ג (מרכז) 14167-10-15, עפ"ג 47549-10-15, **אלמנא נ' מ"י, דרבאי נ' מ"י** (פסק דין מיום 9.2.16), עפ"ג 40386-07-13 **גיצס נ' מ"י** (פסק דין מיום 26.1.14)).

10. על יסוד כל המפורט עד כה יש לקבוע, כי עניינו של הנאשם עומד בקריטריונים שנקבעו בפסק דין **כתב**, כך שניתן לסיים את ההליך תוך קביעה כי הנאשם ביצע את העבירה המיוחסת לו, מבלי להרשיעו בדין. הרשעה שכזו כאמור, תהווה פגיעה בלתי מידתית בנאשם, בעתידו, באפשרויות התעסוקה הפוטנציאליות בעניינו, ובשים לב לנסיבות ביצוע העבירה, אשר כפי שפורט לעיל, מצויות ברף הנמוך והקל של עבירות מן הסוג המיוחס לנאשם, מצאתי לנכון להימנע מהרשעת הנאשם בדין (ראו גם: ע"פ (י-ם) 2738/08 **מ"י נ' שאהין יוסף** (פסק דין מיום 20.1.09), ת"פ (חי') 46396-10-14 **מ"י נ' רפאלוב** (החלטה מיום 20.11.14), ת"פ (רח') 15571-06-13 **מ"י נ' מיארה** (החלטה מיום 17.11.2014), ת"פ (כ"ס) 51799-12-10 **מ"י נ' עידן זגדון** (החלטה מיום 19.3.13)).

הענישה

11. בהתאם להוראות תיקון 113 לחוק העונשין, בעת קביעת מתחם ענישה ההולם את העבירה המיוחסת לנאשם, יש להתחשב בעקרון ההלימה (סעיף 40 ב לחוק), וכן ליתן את הדעת לערך החברתי שנפגע כתוצאה מביצוע העבירה, מידת הפגיעה בערך זה, מדיניות הענישה הנוהגת ונסיבות ביצוע העבירה (סעיף 40ג לחוק).

כפי שהובאו הדברים לעיל, תחת הכותרת "שאלת ההרשעה", במקרה דנן, הערך החברתי המוגן, הנפגע מביצוע העבירה, הוא שמירה על שלום הציבור ובטחונו, תוך שנקבע כי מידת הפגיעה בערך זה, ונסיבות ביצוע העבירה ע"י הנאשם שבפני, אינן מצויות ברף הגבוה והחמור של המקרים. מדובר כאמור, בהעסקה קצרה ומזדמנת, של שב"ח אחד, ללא כל עבירה נלווית, תוך שהנאשם אינו עוסק עוד בעיסוק שהביאו לביצוע העבירה.

סקירת הפסיקה מעלה כי קשת העונשים, שנגזרו על נאשמים, שיוחסו להם עבירות מן הסוג המיוחס לנאשם שבפני, רחבה.

כך לדוגמא, בע"פ 2789/13 מ"י נ' חמדי (פסק דין מיום 4.8.13), קבע בית המשפט העליון, כי המתחם ההולם לעניין מסיעים, מלינים ומעסיקים בנסיבות מחמירות, ראוי שיהא בין 5-15 חודשי מאסר, ויש לזכור כי שם דובר על הסעת 25 שב"חים.

ברע"פ 8191/06 קריספי נ' מ"י (פסק דין מיום 8.1.07), בתום הליכי ערעור, נגזרו על הנאשם 3 חודשי מאסר, מחצית מן התקופה - לריצוי בעבודות שירות, ומחצית - מאחורי סורג וברית.

בעפ"ג (מרכז) 6162-02-10 גרוסמן נ' מ"י (פסק דין מיום 18.4.10), נדחה ערעורו של נאשם, אשר הורשע בבית משפט השלום, לאחר ניהול הוכחות, בהעסקת שלושה שוהים בלתי חוקיים, ונגזרו עליו 4 חודשי מאסר, לריצוי בדרך של עבודות שירות.

בת"פ (פ"ת) 29602-08-10 מ"י נ' ליפר (פסק דין מיום 14.3.13), הורשע הנאשם על-פי הודאתו בשלוש עבירות של העסקה שלא כדין, יחד עם עבירה של הכשלת שוטר במילוי תפקידו, ונדון ל-6 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות.

בת"פ (כ"ס) 41179-05-10 מ"י נ' סולטאני (פסק דין מיום 17.4.13), הורשע הנאשם בביצוע עבירה של העסקה שלא כדין של שני שוהים בלתי חוקיים, ונדון לשירות לתועלת הציבור, בהיקף של 300 שעות.

12. מכל מקום, נוכח מסקנתי בדבר אי הרשעת הנאשם, נראה כי לא מתעורר צורך לקבוע מתחם ענישה ספציפי במקרה דנן, מה גם שאין מקום לעשות שימוש באמצעי הענישה העיקריים, המנויים בחוק העונשין, בהעדר הרשעה (השווה: פס"ד רפאלוב הנ"ל, פס"ד זגדון הנ"ל).

יתר על כן. כפי שפורט לעיל, במסגרת הדיון בשאלת הרשעת הנאשם, נוכח התסקיר החיובי שהתקבל בעניינו של הנאשם, והתרשמותי הבלתי אמצעית מן הנאשם, ומן ההרתעה שהושגה בעניינו, מעצם ניהול ההליך הפלילי, גם אם היה נקבע מתחם ענישה, היה מקום להעדיף במקרה זה, את שיקולי השיקום, כך שעניינו של הנאשם אף בא בגדרו של סעיף 40 לחוק, המאפשר לבית המשפט לחרוג ממתחם הענישה המקובל, ולגזור על הנאשם עונש, התואם את שיקולי שיקומו.

13. בשקלול כל האמור לעיל, הנני מורה כדלקמן:

א. ההליך בעניינו של הנאשם יסתיים ללא הרשעה.

ב. אני גוזרת על הנאשם צו שירות לתועלת הציבור בהיקף של 200 שעות, בהתאם לתוכנית שתגובש על-ידי שירות המבחן.

ג. הנאשם יחתום על התחייבות כספית בסך 5,000 ₪, למשך שנה, להימנע מביצוע עבירה לפי חוק הכניסה לישראל תשי"ב - 1952. ההתחייבות תיחתם בתוך 7 ימים, וככל שלא תיחתם במועד כאמור, ייאסר הנאשם למשך 7 ימים.

**ניתנה והודעה היום ט' סיוון תשע"ו,
15/06/2016 במעמד הנוכחים.
עדי אייזדורפר, שופטת**

הוקלד על ידי פזית רחמים